



"Consiliul Superior al Magistraturii este
garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Dosar 2/J/2007

HOTĂRÂREA NR.3J

Ședința publică din data de 28 februarie 2007

Președinte: Anton Pandrea - președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Judecători:

Virgil Viorel Andreț - președintele Curții de Apel Cluj

Florica Bejinaru - judecător la Tribunalul Mehedinți

Iulian Gîlcă - președintele Curții de Apel Alba Iulia

Ana Cristina Lăbuș - membru cu activitate permanentă

Dan Lupașcu - membru cu activitate permanentă

Alexandrina Ioana Rădulescu - membru cu activitate permanentă

Secretariat,

Roza Marcu

Nicoleta Nițulescu

Pe rol soluționarea acțiunii disciplinare exercitate de Comisia de disciplină pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii față de doamna Gheorghiu Gabriela, doamna Oltean Georgeta și domnul Tănase Dumitru, judecători la Curtea de Apel Târgu Mureș.

La apelul nominal făcut în ședință publică s-au prezentat Comisia de disciplină pentru judecători, prin doamnele inspector judecător Iancu Hermina și Mocanu Elisabeta și domnii judecători Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru de la Curtea de Apel Târgu Mureș, asistați de doamna judecător Floarea Grosu, președintele Curții de Apel Târgu Mureș.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Doamna Floarea Grosu invocă excepția nulității acțiunii disciplinare, pe considerentul că, la data înregistrării acțiunii disciplinare pe rolul Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, acțiunea disciplinară nu a fost semnată de toți membrii Comisiei de disciplină pentru judecători, dovadă în acest sens fiind copia de pe acțiunea disciplinară comunicată celor trei judecători la data de 9 ianuarie 2007, cu adresa nr. 2J/2007, de către Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii.

Președintele Curții de Apel Târgu Mureș, doamna judecător Floarea Grosu, în calitate de reprezentant al celor trei judecători cercetați disciplinar, consideră că prezența unui membru al Consiliului Superior al Magistraturii în componența Comisiei de disciplină pentru judecători constituie garanția independenței judecătorilor.

Se mai invocă de către cei trei magistrați că nulitatea acțiunii disciplinare exercitate de către Comisia de disciplină pentru judecători, rezultă și din faptul că unul dintre membrii Comisiei de disciplină pentru judecători și anume doamna inspector judecător Elisabeta Mocanu, este judecător cu grad de tribunal, ceea ce contravine prevederilor art. 9 din Carta Universală a judecătorilor, potrivit cărora principiul ierarhizării primează în raport cu principiul reprezentării, funcția de inspector nefiind o funcție eligibilă.

Doamna Floarea Grosu invocă excepția nulității cercetării prealabile, motivând că audierea judecătorilor cercetați s-a făcut în ziua a 59-a a intervalului de 60 de zile în care trebuie efectuată cercetarea disciplinară, fapt ce duce la nerespectarea dreptului de apărare.

Secția pentru judecători pune în discuția părților excepțiile invocate de judecătorii cercetați disciplinar.

Având cuvântul cu privire la excepțiile invocate, Comisia de disciplină pentru judecători arată că acțiunea disciplinară poate fi semnată în tot cursul judecății, în conformitate cu prevederile art. 133 alin. (2) din Codul procedură civilă.

Comisia de disciplină pentru judecători susține că există rezoluția prin care s-a dispus exercitarea acțiunii disciplinare.

Comisia de disciplină pentru judecători că excepția necompetenței funcționale a unuia dintre membrii Comisiei de disciplină pentru judecători, și anume faptul că unul dintre membrii comisiei este judecător cu grad de tribunal, nu poate fi reținută, deoarece dispozițiile în vigoare care reglementează organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, inclusiv compunerea Comisiei de disciplină pentru judecători, nu prevăd cerința existenței gradului de judecător de curte de apel pentru inspectorii judecători. Astfel, art. 42 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 326/2005, cu modificările și completările ulterioare, prevede că inspectorii din cadrul Inspecției judiciare sunt numiți de Plen, prin concurs sau examen, dintre judecătorii și procurorii care au cel puțin 8 ani vechime în magistratură, au avut calificativul „foarte bine” la ultima evaluare și se bucură de o bună reputație profesională și morală, iar la litera f) a articolului 43 din același Regulament se menționează că inspectorii Serviciului de Inspecție judiciară pentru judecători asigură în materie disciplinară componența comisiei de disciplină pentru judecători, în condițiile legii și pe durata prevăzută de lege, efectuează cercetarea disciplinară față de judecători, fără ca printre condițiile cerute de lege să se regăsească și aceea ca judecătorul numit în funcția de inspector, în cadrul Serviciului de Inspecție Judiciară, să aibă grad de curte de apel.

În ceea ce privește cea de-a treia excepție invocată de către judecătorii Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru, Comisia de disciplină pentru judecători susține că la efectuarea cercetării prealabile au fost

respectate prevederile art.46 alin. (3) și (4) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Nu are relevanță împrejurarea că judecătorii au fost audiați în a 59 zi a termenului de 60 de zile prevăzut de art. 46 din legea sus-menționată, atât timp cât judecătorii cercetați disciplinar au fost ascultați, și la momentul audierii nu au propus alte probe.

Pentru aceste considerente, Comisia de disciplină pentru judecători solicită respingerea, ca neîntemeiate a excepțiilor invocate de către judecătorii Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru, judecători la Curtea de Apel Târgu Mureș.

Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, după deliberare, constată că excepțiile invocate de judecătorii Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru, de la Curtea de Apel Târgu Mureș, nu sunt întemeiate pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește nulitatea acțiunii disciplinare invocată de către judecătorii cercetați, Secția pentru judecători reține că prin rezoluția din data de 8 ianuarie 2007, semnată de către toți membrii comisiei, Comisia de disciplină pentru judecători a dispus exercitarea acțiunii disciplinare împotriva judecătorilor Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru, act deliberativ ce reprezintă manifestarea de voință a întregii comisii, iar acțiunea disciplinară prin care a fost sesizată Secția pentru judecători este actul de procedură prin care a fost consfințită voința comisiei, exprimată în rezoluția din data de 08 ianuarie 2007, act ce poate fi semnat și ulterior sesizării Secției pentru judecători, în condițiile art. 133 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În ceea ce privește cea de-a doua excepție invocată, Secția pentru judecători consideră că aceasta nu este întemeiată, deoarece Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare nu prevede obligativitatea ca inspectorii din cadrul Inspecției Judiciare să aibă gradul de judecător de curte de apel, Comisia de disciplină fiind organ administrativ, nu jurisdicțional.

Secția apreciază că excepția nulității cercetării prealabile a cercetării disciplinare nu este întemeiată, deoarece cercetarea disciplinară efectuată de către Comisia de disciplină pentru judecători s-a desfășurat în termenul legal, în conformitate cu dispozițiile prevăzute de Legea nr. 317/2004, fiind respectat dreptul la apărare al judecătorilor cercetați.

În continuare, Secția pentru judecători acordă cuvântul părților pe probe.

Comisia de disciplină pentru judecători solicită ca probă exprimarea punctelor de vedere a tuturor colegiilor de conducere din țară cu privire la aplicarea deciziei privind admiterea recursului în interesul legii, pronunțată de instanța supremă, pentru a se vedea dacă ne aflăm în prezența unei grave neglijențe.

Prin apărător, domnii judecători Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru solicită respingerea acestei probe, întrucât aprecierea se face cu privire la faptă, în concret, și nu la modul general.

Secția pentru judecători, după deliberare, respinge, ca nefondată, proba solicitată de Comisia de disciplină, întrucât se cere o apreciere asupra faptelor în concret, iar judecătorii cercetați au pus în discuție aplicarea în timp a normei, nu au refuzat să judece, ci au interpretat legea.

Comisia de disciplină pentru judecători învederează Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii că nu are alte probe de propus.

De asemenea, prin apărător, domnii judecători Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru arată că nu au probe de formulat.

Domnul judecător dr. Dan Lupașcu, membru cu activitate permanentă, pune în discuție constituționalitatea dispozițiilor art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 124 alin.(3) și art.129 din Constituția României, republicată subliniind faptul că se impune sesizarea Curții Constituționale, întrucât aceste dispoziții sunt neconstituționale și în contradicție cu reglementările

internaționale, în măsura în care prin exercitarea funcției se înțelege inclusiv activitatea de judecată, iar fapta concretă privește activitatea de judecată.

Având cuvântul pe această excepție, Comisia de disciplină consideră că se poate invoca excepția de neconstituționalitate, iar în măsura în care Secția va decide sesizarea Curții, Comisia își va prezenta punctul de vedere cu privire la excepție.

Prin apărător, domnii judecători Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru, consideră că acest aspect nu are efect direct asupra prezentei cauze, iar abaterea nu vizează încălcarea normelor de procedură.

Deliberând asupra sesizării Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile art. 99 lit. h) din legea sus-menționată, Secția pentru judecători, cu majoritate de voturi, cu opinia separată a domnilor judecători Anton Pandrea și Dan Lupașcu, consideră că nu se impune invocarea din oficiu a excepției și nici sesizarea instanței de contencios constituțional, în temeiul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, întrucât excepția nu are legătură cu soluționarea prezentei cauze, secția fiind sesizată pe aspectul exercitării funcției cu gravă neglijență, și nu pe încălcarea normelor de procedură.

Constatând că nu mai sunt cereri de formulat și probe de administrat, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Având cuvântul, Comisia de disciplină pentru judecători arată că verificările efectuate au avut în vedere dispozițiile prevăzute de art. 1 din Legea nr. 56/1993, de art. 18 din Legea nr. 304/2004 și de art. 329 din Codul de procedură civilă. Comisia apreciază că o decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care a fost admis recursul în interesul legii se aplică și litigiilor în curs, decizia fiind aplicabilă fără rezerve. Judecătorii cercetați nu au omis să aplice decizia instanței supreme, ci au interpretat dispozițiile acesteia, în sensul că decizia nu se aplică.

Comisia de disciplină pentru judecători consideră că domnii judecători Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru au dat dovadă de gravă neglijență în exercitarea funcției, cu privire la obligativitatea aplicării

deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție, nefiind vorba despre neretroactivitate, ci de aplicarea legii.

Totodată, Comisia de disciplină pentru judecători apreciază că faptele reținute în acțiune întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. h) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, solicitând, în consecință, admiterea acțiunii.

Având cuvântul cu privire la fondul cauzei, domnii judecători Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru arată că aspectele reținute și definite de Comisie exced sferei de aplicare a titularului acțiunii, făcându-se confuzie între normele ce guvernează activitatea jurisdicțională și normele în materie disciplinară. Astfel, Comisiile de disciplină nu pot pune în discuție hotărâri judecătorești, întrucât încalcă principiul independenței judecătorilor, principiu prevăzut în legea fundamentală, precum și de art. 2 alin. (3) și (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În consecință, reiese inadmisibilitatea verificării hotărârilor judecătorești, în afara căilor de atac prevăzute de lege. În materia răspunderii disciplinare a magistraților, Comisiile de disciplină nu pot controla hotărârile judecătorești pronunțate de instanță, ci numai funcționarea generală a serviciului.

În susținerea apărării au fost invocate și dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale Avizului nr. 1 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor, ale Cartei europene a judecătorilor.

În consecință, domnii judecători Gheorghiu Gabriela, Oltean Georgeta și Tănase Dumitru solicită respingerea acțiunii, ca nefondată.

Secția reține cauza spre soluționare.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

Prin acțiunea disciplinară înregistrată la 8 ianuarie 2007, Comisia de disciplină pentru judecători a solicitat sancționarea doamnei Gheorghiu Gabriela, a doamnei Oltean Georgeta și a domnului Tănase Dumitru, judecători la Curtea de Apel Târgu Mureș pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În motivarea acțiunii disciplinare, Comisia de disciplină pentru judecători a prezentat următoarea situație de fapt:

Cu adresa nr.1689/2005/16.10.2006, înregistrată cu nr. 16023/CSM/24.10.2006, ministrul justiției a sesizat Consiliul Superior al Magistraturii și a solicitat acestuia luarea măsurilor ce se impun cu privire la fapta judecătorilor Tănase Dumitru, Gheorghiu Gabriela și Oltean Georgeta de a nu fi aplicat Decizia nr. XXIII din 12.12.2005, cu ocazia soluționării cererilor de recurs formulate împotriva sentinței civile nr. 291/21.02.2006, pronunțată de Tribunalul Mureș.

Se arată, în cuprinsul sesizării, că prin sentința civilă sus menționată, Ministerul Justiției a fost obligat de către reclamantii din proces la plata primelor de vacanță aferente perioadei 2001-2005.

Hotărârea a fost recurată pentru motive de nelegalitate, una dintre criticile formulate constând în neaplicarea de către instanța de recurs a Deciziei nr. XXIII din 12.12.2005, pronunțată de Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, în dosarul nr. 31/2005, prin care se stabilise că magistrații și personalul auxiliar de specialitate nu sunt îndreptățiți la plata primelor de vacanță decât pentru perioada 2001-2002.

Decizia în interesul legii fiind publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 15.03.2006, devenise obligatorie pentru instanțe. Cu toate acestea, la soluționarea recursului, instanța de control judiciar a examinat hotărârea primei instanțe prin prisma normelor în vigoare la data pronunțării acesteia, considerând că apariția unei decizii în interesul legii nu constituie prin ea însăși un motiv de recurs întemeiat pe dispozițiile art. 304 pct. 9 din Codul de procedură civilă și nici de vreun alt motiv de nelegalitate dintre cele expres și limitativ prevăzute de la art. 304, respectiv art. 304¹ din același cod.

Se mai arată că instanța de recurs a reținut că normele interpretative edictate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii nu pot retroactiva, ele negăsindu-și aplicare în cazurile soluționate anterior publicării lor în Monitorul Oficial al României.

S-a concluzionat că prin decizia Curții de Apel Târgu Mureș s-au produs grave încălcări ale normelor de procedură civilă, în special a dispozițiilor art. 329 Cod procedură civilă, problema dedusă judecătii nefiind soluționată în acord cu dezlegarea dată în interesul legii de către instanța supremă.

Comisia de disciplină pentru judecători a precizat că s-au efectuat verificări preliminare de către Inspekția Judiciară, iar la data de 21 decembrie 2006, prin rezoluție, a dispus cercetarea prealabilă a judecătorilor Tănase Dumitru, Gabriela Gheorghiu și Georgeta Oltean din cadrul Curții de Apel Târgu Mureș, în conformitate cu prevederile art. 46 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Rezultatul cercetării prealabile a fost înaintat Comisiei de disciplină pentru judecători la data de 22.12.2006.

Verificările efectuate în această etapă au relevat următoarea situație de fapt:

Prin sentința civilă nr. 291/21.02.2006, pronunțată de Tribunalul Mureș în dosarul nr. 5183/2005, s-a dispus obligarea, în solidar a Ministerului Justiției, Tribunalului Mureș, Ministerului Finanțelor Publice și a Direcției Generale a Finanțelor Publice Mureș, la plata către reclamanți și intervenientă a unor sume de bani reprezentând prime de vacanță, aferente perioadei 2001-2005.

~~Anterior pronunțării acestei hotărâri, la data de 12.12.2005, a fost soluționat recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la aplicabilitatea dispozițiilor art. 41¹ alin.1 din Legea nr. 50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organul autorității judecătorești, introdus prin Ordonanța Guvernului nr. 83/2000. Prin Decizia nr. XXIII din 12.12.2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a stabilit, în~~

aplicarea dispozițiilor legale enunțate, prima de concediu pentru magistrați și personalul auxiliar se acordă numai pentru anii 2001 și 2002.

Deși decizia în interesul legii a fost invocată în apărare în fața instanței de fond, aceasta nu a luat-o în considerare la pronunțarea soluției, reținând că hotărârea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu fusese publicată în Monitorul Oficial al României, conform art. 329 alin.(2) din Codul de procedură civilă, și, ca urmare, nu era obligatorie pentru instanțe.

Împotriva hotărârii pronunțate în primă instanță pârâții Ministerul Justiției și Direcția Generală a Finanțelor Publice Mureș, în numele Ministerului Finanțelor Publice, au formulat recurs .

Una dintre criticile de nelegalitate invocate în susținerea recursului formulat de Ministerul Justiției a fost cea referitoare la neaplicarea deciziei în interesul legii pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, deși aceasta era obligatorie pentru instanțe, chiar și în lipsa publicării ei în Monitorul Oficial al României. Cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel Târgu Mureș sub nr. 235/2006/Consiliul Superior al Magistraturii, și a revenit spre soluționare completului compus din judecătorii Tănase Dumitru, Georgeta Oltean și Gheorghiu Gabriela, aceștia pronunțând decizia nr. 215/R din 4.04.2006, prin care au fost respinse, ca nefondate, recursurile formulate de pârâți.

Menționează Comisia de disciplină pentru judecători că, până la data soluționării recursurilor de către instanța de control judiciar, decizia pronunțată în interesul legii fusese publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 15.03.2006, devenind obligatorie, conform art. 329 alin (3) din Codul de procedură civilă.

~~Cu referire la aplicabilitatea în acest caz a acestei decizii, instanța de control judiciar a arătat că examenul de legalitate a hotărârii pronunțate în primă instanță se realizează prin prisma normelor juridice în vigoare la data soluționării litigiului și, întrucât soluția adoptată în recursul în interesul legii nu fusese publicată, nu era obligatorie pentru instanță.~~

Totodată, s-a arătat că apariția unei soluții în interesul legii după pronunțarea hotărârii recurate nu constituie, prin ea însăși, un motiv de recurs întemeiat pe dispozițiile art. 304 pct.9 Cod procedură civilă, și nici vreun

alt motiv de nelegalitate din cele expres și limitativ prevăzute de art. 304, respectiv art. 304¹ Cod procedură civilă, iar conform prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată, nici o normă juridică nu retroactivează, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile. Prin urmare, s-a considerat că nici normele interpretative edictate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii nu pot retroactiva, ele negăsindu-și astfel aplicare în cauze soluționate anterior publicării în Monitorul Oficial al României .

În drept, Comisia de disciplină pentru judecători și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 98-101 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Judecătorii cercetați disciplinar, au depus la data de 23 februarie 2007, „note scrise”, prin care au invocat următoarele:

Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenție obligă la respectarea principiului neretroactivității și a „speranței legitime” ce decurge chiar dintr-o hotărâre nedefinitivă.

Cei trei judecători susțin că, în situația de față, după pronunțarea unei hotărâri nedefinitive și executorii a intervenit o nouă normă, o normă interpretativă obligatorie.

Aplicarea acestei norme în cazul de speță, nu putea fi făcută decât cu încălcarea flagrantă a art. 6 din Convenție.

Au mai invocat faptul că, potrivit art. 11 și 20 din Constituția României, republicată, Convenția Europeană a Drepturilor Omului și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului sunt direct aplicabile în dreptul intern și prevalează asupra celorlalte acte normative.

Doamna judecător Gheorghiu Gabriela, doamna judecător Georgeta Oltean și domnul judecător Tănase Dumitru au arătat că preeminența jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, consfințită și de Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 81 din 15 iulie 1994, impune reținerea cu titlu de exemplu a cel puțin două soluții privind principiul neretroactivității, respectiv cauza Smokovitis vs. Grecia din 11 aprilie 2002 și cauza Pressos Compania Naviera S.A. vs. Belgia din 20 noiembrie 1995.

Relevanța acestor hotărâri în acțiunea disciplinară de față rezidă în aceea că, în ambele situații, este vorba despre hotărâri judecătorești nedefinitive, care nu au intrat în puterea lucrului judecat și față de care autoritățile naționale au răpit părților „speranța legitimă” de a li se concretiza creanțele. Curtea a luat în considerare jurisprudența instanțelor interne la momentul ingerinței și a constatat că astfel de creanțe sunt analizate ca o „valoare patrimonială” și care au deci caracterul unui „bun”, în sensul primei fraze a art. 1 din Protocolul 1 la Convenție. Curtea apreciază că hotărâri judecătorești susceptibile de atac pot fi considerate „speranțe legitime”, probabil având în vedere că, în aceste cazuri, dacă hotărârea se desființează ca urmare a admiterii recursului național, întoarcerea executării este ușor de făcut.

De asemenea, relevanța acestor spețe este evidentă, întrucât, și în situația hotărârii judecătorești - obiect al acțiunii disciplinare - ne aflăm în fața unei hotărâri judecătorești definitive și executorii care, la momentul pronunțării, a creat reclamantilor speranța legitimă a executării creanței. Mai mult această speranță a fost consolidată de demersurile vizând plăți benevole către alte categorii de magistrați, respectiv procurorii.

Potrivit dispozițiilor art.11 și 20 din Constituția României, republicată, raportate la art. 6 paragraful 1 din Convenție, aplicarea principiului neretroactivității are caracter absolut obligatoriu și prioritar raportat la Decizia XXIII/12.12.2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Admiterea unui alt punct de vedere ar însemna că între legislația europeană, jurisprudența Curții și Constituția României, judecătorul național ar fi constrâns să ignore caracterul peremptoriu și prioritar al Convenției și să o încalce prin aplicarea unor norme naționale contrare și cu forță juridică inferioară.

Cei trei judecători susțin că aceste argumente înlătură caracterul ilicit disciplinar și orice altă formă de vinovăție .

Arată aceștia că în cauza Moșteanu c. României, instanța europeană a statuat că, în ceea ce privește obligația judecătorilor de a se conforma jurisprudenței stabilite de Secțiile Unite ale Curții Supreme de Justiție, „reunirea Secțiilor Unite ale unei jurisdicții are drept scop să confere autoritate deosebită deciziilor de principiu, cele mai importante pe care această jurisdicție trebuie să le dea, această autoritate se impune secțiilor izolate ale acestei

jurisdicții ca și jurisdicțiilor inferioare, fără a aduce atingere dreptului și sarcinii lor de a examina în totală independență cazurile concrete care le sunt supuse”.

În mod greșit, Comisia de disciplină pentru judecători a reținut că și-au exercitat funcția cu gravă neglijență, prin aprecierea „in abstracto” a faptei ce se reține în sarcina lor, deoarece doctrina și practica judiciară în materia relațiilor de muncă este unanimă în a susține că vinovăția se apreciază totdeauna „in concreto”, și, ca atare, prin modul ei de redactare acțiunea disciplinară este lovită de nulitate absolută, fiind contrară normelor imperative ale art. 1 raportat la art. 295 alin. 2 și art. 266 din Codul muncii.

S-a precizat de către cei trei magistrați, că în condițiile în care decizia în interesul legii nu era publicată în Monitorul Oficial, la data soluționării recursului, astfel cum pretinde art. 329 alin.(2) Cod procedură civilă, nu se poate reține că aceasta intrase în vigoare la data pronunțării, în caz contrar fiind încălcate prevederile art. 78 din Constituția României, republicată. Un asemenea raționament rezidă tocmai din introducerea acestei cerințe în conținutul art. 329 Cod procedură civilă, în reglementarea anterioară prevăzându-se că deciziile în interesul legii se aduc la cunoștința instanțelor de Ministerul Justiției.

Pe de altă parte, menționează cei trei magistrați, apariția unei soluții în interesul legii după data pronunțării hotărârii recurate nu constituie prin ea însăși, un motiv de recurs întemeiat pe dispozițiile art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă și nici vreun alt motiv de nelegalitate, dintre cele limitativ și expres prevăzute de art. 304 și art. 304¹ Cod procedură civilă, iar conform art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată, nicio normă juridică nu retroactivează, cu excepția normelor juridice cuprinse în legea penală sau contravențională mai favorabilă. Prin urmare, nici normele dictate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii nu pot retroactiva, ele negăsindu-și astfel aplicare în cauze soluționate anterior publicării lor în Monitorul Oficial al României.

Interpretarea normelor legale și analiza aplicării lor în timp nu sunt reglementate ca norme de procedură, reprezentând opinia judecătorului,

fundamentată în fapt și în drept, formată în urma deliberării, potrivit convingerii acestuia.

Doamna judecător Gheorghiu Gabriela, doamna judecător Georgeta Oltean și domnul judecător Tănase Dumitru au subliniat că nu forța obligatorie a unei norme juridice interpretative este pusă în discuție, ci momentul de la care aceasta intră în vigoare, având în vedere caracterul de izvor general de drept, abstract și obligatoriu al deciziei interpretative, supusă, asemenea celorlalte izvoare de drept, principiului neretroactivității.

Analizând ansamblul probator administrat în cauză, Secția pentru judecători reține următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Mureș, la data de 30.11.2005, reclamanții Fărcaș Aurel Ioan, Velțan Aurora Letiția, Gârbuleț Ioan, Elisei Constantin și Andonie Adrian Vlad, au solicitat, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Justiției, Curtea de Apel Târgu Mureș, Tribunalul Mureș, Ministerul Finanțelor Publice și Direcția Generală a Finanțelor Publice, ca prin hotărâre judecătorească să fie obligați la plata primelor de vacanță pe anii 2001, 2002, 2003, 2004 și 2005, actualizate în raport de indicele de inflație. Prin sentința civilă nr. 291 din 21.02.2006, pronunțată de Tribunalul Mureș, în dosarul nr. 5183/2005, instanța a admis în parte acțiunea reclamanților, și cererea de intervenție și a dispus obligarea pârâților la plata sumelor reprezentând prime de vacanță aferente anilor 2001-2005, cu individualizarea sumelor în raport de fiecare instanță.

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâții recurenți Ministerul Justiției și Direcția Generală a Finanțelor Publice Mureș, în numele Ministerului Finanțelor Publice. În susținerea căii de atac promovate, pârâtul Ministerul Justiției a invocat motivele de recurs prevăzute de art. 304 pct.7 și 9 Cod procedură civilă, apreciind că sentința atacată a fost pronunțată în parte cu aplicarea greșită a legii și fără arătarea considerentelor care au condus la înlăturarea apărărilor formulate. De asemenea, s-a invocat de către recurentul Ministerul Justiției Decizia nr. XXIII din 12 decembrie 2005, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite - în soluționarea recursului în interesul legii declarat de Procurorul General al Parchetului de pe lângă

Înalta Curte de Casație, prin care s-a stabilit că magistrații și personalul auxiliar de specialitate sunt îndreptățiți la acordarea primelor de concediu doar pentru anii 2001-2002. Totodată, a susținut că, în mod greșit, instanța de fond nu a ținut cont de această hotărâre la soluționarea cauzei, reținând că nu a fost publicată în Monitorul Oficial, deoarece Codul de procedură civilă nu prevede că soluțiile adoptate în interesul legii devin obligatorii doar de la publicarea lor în Monitorul Oficial.

Prin Decizia nr. 215/R/4 aprilie 2006, pronunțată de Curtea de Apel Târgu Mureș Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, în dosarul nr. 235/2006/C, în complet format din judecătoria Gheorghiu Gabriela, Georgeta Oltean și domnul judecător Tănase Dumitru, a respins, ca nefondate, recursurile declarate de pârâții Ministerul Justiției și Direcția Generală a Finanțelor Publice, împotriva sentinței civile nr. 291 din 21 februarie 2006, pronunțată Tribunalul Mureș în dosarul nr. 5183/2005.

În ceea ce privește susținerea de către recurentul-pârât Ministerul Justiției, potrivit căreia prima instanță, Tribunalul Mureș, nu a ținut seama, la momentul pronunțării sentinței civile nr. 291/2006 de Decizia în interesul legii nr. XXIII din 12 noiembrie 2005, instanța de recurs a reținut că, în ceea ce privește ignorarea de către prima instanță a deciziei în interesul legii, adoptată de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii, potrivit doctrinei și practicii juridice, instanța de control judiciar, în speță instanța de recurs, este chemată să examineze legalitatea hotărârii atacate prin prisma normelor juridice care erau în vigoare la data pronunțării acesteia. Or, se arată de către instanța de recurs, în condițiile în care respectiva decizie nu era publicată în Monitorul Oficial al României, astfel cum pretinde art. 329 alin.2 Cod procedură civilă, nu se poate reține că aceasta intrase în vigoare la data pronunțării, în caz contrar fiind încălcate prevederile art. 78 din Constituția României, republicată. Un asemenea raționament rezidă tocmai prin introducerea acestei cerințe în conținutul art. 329 Cod procedură civilă, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 138/2000, aprobată prin Legea nr. 219/2005, în reglementarea anterioară prevăzându-se că deciziile în interesul legii se aduc la cunoștința instanțelor de Ministerul Justiției.

Pe de altă parte, apariția unei soluții în interesul legii, după data pronunțării hotărârii recurate, nu constituie prin ea însăși un motiv de recurs întemeiat pe dispozițiile art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă și nici vreun alt motiv de nelegalitate, din cele expres prevăzute de art. 304 și art. 304¹ Cod procedură civilă, iar conform prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată, nicio normă juridică nu retroactivează, cu excepția normelor prevăzute în legea penală sau contravențională mai favorabilă. Prin urmare, nici normele interpretative edictate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii nu pot retroactiva, ele negăsindu-și, astfel, aplicare în cauze soluționate anterior publicării lor în Monitorul Oficial al României.

Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că judecătorii Tănase Dumitru, Gheorghiu Gabriela și Georgeta Oltean nu se fac vinovați de săvârșirea abaterii disciplinare reținute în sarcina lor de către Comisia de disciplină pentru judecători, în acțiunea disciplinară.

În argumentarea acestei soluții, Secția pentru judecători precizează următoarele:

Judecătorii cercetați disciplinar în prezenta cauză au pronunțat Decizia nr. 215/R/4 aprilie 2006, în urma probelor administrate și prin prisma interpretării textelor legale.

Judecătorii au arătat, în cuprinsul hotărârii pronunțate, motivele pentru care nu au aplicat prevederile Deciziei în interesul legii nr. XXIII din 12 noiembrie 2005, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiile Unite.

Totodată, secția reține că incidența normelor legale și aplicabilitatea lor la situația de fapt dedusă judecății reprezintă chestiuni de judecată, fiind rezultatul unui raționament logico-juridic și al unui proces de interpretare sistematică a dispozițiilor legale incidente și, în consecință, atributul esențial al activității de judecată propriu-zise. Interpretarea normelor legale și analiza aplicării acestora în timp nu sunt reglementate ca norme de procedură,

reprezentând opinia judecătorului, fundamentată în fapt și în drept, formată în urma deliberării, potrivit convingerii acestuia.

Constituția României, republicată, prin art.124 alin. (3) și Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin art. 2 alin. (3), dispun că judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

O garanție a independenței judecătorilor o constituie necenzurarea hotărârilor judecătorești, în afara sistemului judiciar, ci numai prin căile de atac expres prevăzute de lege, raționamentul și interpretarea normelor legale fiind supuse doar controlului judiciar, nefiind supuse verificărilor administrative efectuate de inspecție.

Potrivit prevederilor art. 126 din Constituția României, republicată și art. 1 din Legea nr. 304 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege. Consiliul Superior al Magistraturii nu este abilitat prin lege să exercite controlul judiciar asupra hotărârilor judecătorești.

În cadrul răspunderii disciplinare nu se poate analiza legalitatea hotărârilor judecătorești pronunțate de judecători, aceștia răspunzând disciplinar numai pentru abaterile disciplinare prevăzute de art. 99 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fără ca acțiunea disciplinară să impieteze asupra independenței judecătorilor în activitatea de judecată.

De asemenea, prevederile art. 6 alin.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ratificată prin Legea nr. 30/1994, prevăd că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială.

Carta Europeană cu privire la statutul judecătorului tinde să asigure competența, independența și imparțialitatea la care orice persoană se așteaptă în mod legitim din partea jurisdicțiilor.

În avizul nr. 1 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor se precizează, la art. 10, că independența

judecătorească este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Judecătorii "au sarcina deciziei finale asupra vieții, libertăților, drepturilor, obligațiilor și proprietății cetățenilor".

Această independență trebuie să existe în raport cu societatea în general și cu părțile în litigiu asupra căruia judecătorii trebuie să se pronunțe.

Recomandarea nr. 94 către statele membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată de Comitetul de Miniștri la data de 13 octombrie 1994, precizează că una dintre măsurile fundamentale care garantează independența judecătorilor este dată de faptul că hotărârile judecătorilor nu trebuie supuse nici unei revizui, în afara căilor legale de atac. Judecătorii trebuie să decidă în concordanță cu interpretarea faptelor și cu respectarea legilor aplicabile speței respective.

Prin hotărârea judecătorească definitivă și executorie, care face obiectul acțiunii disciplinare, s-a creat reclamanților, la momentul pronunțării, „speranța legitimă” a executării creanțelor acestora.

În opinia instanței de la Strasbourg, noțiunea de „bunuri” din art. 1 al Protocolului 1 la convenție, are o semnificație autonomă și nu se limitează numai la proprietatea unor bunuri corporale, ci cuprinde atât bunuri mobile, cât și bunuri imobile, iar dispozițiile textului sus-amintit impune obligația statelor-semnatare de a respecta dreptul de proprietate. Conform jurisprudenței constante a curții, noțiunea de „bunuri” poate acoperi atât bunuri actuale, cât și valori patrimoniale, inclusiv creanțe (cauza A., B. and Company A. S. c. Germaniei, cauza Lenzing AG c. Regatului Unit al Marii Britanii, cauza Konnerth c. România), în baza cărora reclamantul poate pretinde că are cel puțin o „speranță legitimă” de a obține beneficierea efectivă a unui drept de proprietate (cauza Kopeckz c. Slovacia, cauza Pop c. România, cauza Cornif c. România), din acel moment având „legitima speranță” că va încasa efectiv sumele (cauza S.A Dangeville c. Franța, speța Tacea c. România), cum este cazul și reclamanților-intimați din hotărârea ce face obiectul acțiunii disciplinare. Curtea a arătat că o creanță nu poate fi considerată un bun în sensul art. 1 din Protocol, decât dacă ea a fost constatată sau stabilită printr-o decizie judiciară trecută în puterea lucrului judecat (Fernandez-Molina

Gonzales et autres c. Spania). Instanța europeană a statuat că există o bază suficientă în dreptul intern când este confirmată de o jurisprudență bine stabilită, cum este și cazul litigiilor de muncă din jurisprudența internă, ce au avut ca obiect plata sumelor reprezentând primele de vacanță.

Nu trebuie ignorat faptul că funcționarea Convenției europene atribuie valoarea de lege precedentelor judiciare, făcând imposibilă disocierea dispozițiilor convenției de jurisprudența instanței europene de la Strasbourg. La soluționarea litigiului, judecătorii cercetați au avut în vedere preeminența dispozițiilor Convenției, unanim acceptată și, de altfel, consfințită de principiu în Constituția României, republicată, precum și responsabilitatea statelor-contractante la convenție în raport cu îndeplinirea obligațiilor ce le revin. În caz contrar s-ar fi declanșat o amenințare la adresa efectivității mecanismului de protecție a drepturilor omului pe care Convenția europeană îl instituie și îl garantează, și s-ar fi riscat o condamnare a statului român la Strasbourg, cu consecința exercitării dreptului de regres împotriva judecătorului național vinovat de încălcarea dispozițiilor Convenției europene. Totodată, trebuie reținut că, în caz contrar, s-ar fi încălcat, în mod flagrant și Constituția României, republicată, prin neaplicarea principiilor instituite de aceasta în art. 11 și art. 20 alin. 2.

De altfel, în apărare, judecătorii cercetați disciplinar au menționat că, aplicarea retroactivă a Deciziei în interesul legii nr. XXIII din 12 noiembrie 2005, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție Secțiile Unite, de către instanța de recurs, după ce prima instanță a recunoscut reclamanților un drept de creanță, drept ce putea fi valorificat pe calea executării silite, potrivit Codului de procedură civilă, putea duce la condamnarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, astfel cum aceasta a procedat în cauzele *Pressos Compania Naviera vs. Belgia* și cauza *Smokovitis vs. Grecia*. Recunoașterea de către prima instanță a unui drept la plata către reclamanți a sumelor reprezentând primele de vacanță aferente anilor 2001-2005, mai ales în contextul în care pentru o altă categorie de magistrați, respectiv procurori, s-a dispus plata acestor sume, ar fi putut fi apreciată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului ca fiind creatoare de „speranță legitimă”, iar aplicarea de către instanța de recurs a deciziei în interesul legii, prin care

dreptul de creanță recunoscut de prima instanță reclamantilor ar fi suferit o diminuare drastică, putea echivala cu o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pe de altă parte, trebuie reținut că instanța de contencios european al drepturilor omului a statuat că unul din aspectele fundamentale ale domniei legii este principiul certitudinii juridice, care impune, inter alia, ca în situațiile în care instanțele au decis definitiv asupra unor chestiuni, hotărârea lor să nu mai poată fi pusă sub semnul întrebării. În sens contrar, s-ar încălca principiul stabilității raporturilor juridice, apelând chiar la o cale extraordinară de atac, cum este recursul în interesul legii, hotărârile judecătorești irevocabile bucurându-se de autoritate de lucru judecat, în condițiile legii și trebuind să fie executate cu bună-credință de părțile cărora le sunt opozabile.

Soluțiile pronunțate în interesul legii de Înalta Curte de Casație și Justiție nu au efect asupra hotărârilor judecătorești examinate și nici cu privire la situația părților din acele procese. Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe și ele trebuie aplicate de către instanțe, în vederea pronunțării unor soluții unitare, cu privire la aceeași problemă de drept.

Însă, în cazul de față, judecătorii cercetați disciplinar au arătat care au fost considerentele pentru care au apreciat că nu se putea aplica, cu privire la cauza respectivă, Decizia nr. XXIII/2005, pronunțată de Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Este inadmisibil a analiza raționamentul logico-juridic care a stat la baza soluționării recursului de către cei trei judecători cercetați, astfel că nu se poate angaja răspunderea disciplinară față de aceștia, întrucât prin modul de deliberare aceștia nu au săvârșit nici una dintre abaterile disciplinare prevăzute de lege.

Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii consideră că cei trei judecători nu au încălcat prevederile art. 99 lit. h din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul exercitării de către aceștia a funcției cu gravă neglijență, iar grava neglijență trebuie apreciată în raport cu

întreaga activitate a judecătorilor, nu prin raportare la o singură speță, pentru a se justifica declanșarea procedurii disciplinare, comportamentul necorespunzător trebuind să fie grav și flagrant.

Astfel, nu se poate susține că a existat un comportament necorespunzător din partea judecătorilor cercetați pentru a justifica și cere sancțiuni disciplinare.

În concluzie, Secția consideră că nu se poate reține în sarcina judecătorilor cercetați grava neglijență în exercitarea funcției și că nu există niciun indiciu în acest sens, nefiind întrunite elementele constitutive ale laturii obiective și nici cele subiective ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru considerentele de mai sus, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, urmează să respingă, ca nefondată, acțiunea disciplinară exercitată de Comisia de disciplină pentru judecători împotriva doamnelor judecător Gheorghiu Gabriela și Georgeta Oltean, precum și a domnului judecător Tănase Dumitru, de la Curtea de Apel Târgu Mureș.

Având în vedere și dispozițiile art. 49 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

Respinge, ca nefondată, acțiunea disciplinară formulată de Comisia de disciplină pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, împotriva doamnelor judecător Gheorghiu Gabriela, Georgeta Oltean și a domnului judecător Tănase Dumitru, de la Curtea de Apel Târgu Mureș.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 28 februarie 2007.

Președinte: judecător ANTON PANDREA

Judecători:

VIRGIL VIOREL ANDREIEȘ

FLORICA BEJINARU

IULIAN GÎLCĂ

ANA CRISTINA LĂBUȘ

DAN LUPAȘCU

ALEXANDRINA IOANA RĂDULESCU

Secretariat:

Roza Marcu

Nicoleta Nițulescu

Cu opinia separată a domnului judecător ANTON PANDREA, președintele Consiliului Superior al Magistraturii și a domnului judecător dr. DAN LUPAȘCU, membru cu activitate permanentă, în sensul invocării din oficiu de către Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.



"Consiliul Superior al Magistraturii este
garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Dosar 2/J/2007

*

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu opinia majorității, subsemnații judecători ANTON PANDREA, președintele Consiliului Superior al Magistraturii și dr. DAN LUPĂȘCU, membru cu activitate permanentă al Consiliului Superior al Magistraturii, considerăm că, de principiu, soluționarea acțiunii disciplinare presupune, cu necesitate, printre altele, existența unei norme juridice valide la care se raportează pretinsa conduită ilicită.

În speță, se consideră că judecătorii subiecți pasivi ai acțiunii disciplinare și-au exercitat funcția cu gravă neglijență, încălcând prevederile art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit acestei dispoziții legale, constituie abatere disciplinară „execitarea funcției cu rea-credință sau din gravă neglijență, dacă fapta nu constituie infracțiune”.

Grava neglijență rezidă - în opinia Comisiei de disciplină pentru judecători- în neaplicarea, în recurs, a unei decizii în interesul legii.

Prin urmare, pretinsa conduită ilicită - sub aspect disciplinar- vizează, în cazul de față, în mod exclusiv activitatea de judecată.

Din această perspectivă socotim că dispozițiile art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare sunt neconstituționale, încălcând dispozițiile art. 124 alin.(3) și art.129 din Constituția României, republicată, precum și art. 6, pct.1 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Astfel, potrivit art.124 alin.(3) din legea fundamentală "judecătorii sunt independenți și se supun numai legii."

De asemenea, art.6 pct.1 din Convenția europeană a drepturilor omului prevede că " Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.(...)".

Tot astfel, art. 129 din Constituția României, republicată dispune : "Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii".

Independența judecătorească este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Judecătorii "au sarcina deciziei finale asupra vieții, libertăților, drepturilor, obligațiilor și proprietății cetățenilor", astfel cum se precizează în avizul nr. 1 al Consiliului Consultativ al

Judecătorilor Europeni referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor .

Independența acestora nu este o prerogativă sau un privilegiu în propriul lor interes, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției.

Această independență trebuie să existe în raport cu societatea în general și cu părțile din orice litigiu asupra căruia judecătorii trebuie să se pronunțe. Puterea judecătorească este unul dintre cei trei piloni fundamentali, egali ca importanță, ai statului democratic modern. Ea are un rol și funcții importante în relația cu ceilalți doi piloni, puterea legislativă și puterea executivă. Ea are grijă ca guvernele și administrațiile să poată fi trase la răspundere pentru acțiunile lor și, în ceea ce privește puterea legislativă, are sarcina de a se asigura că legile adoptate sunt aplicate și de a se asigura că acestea sunt în conformitate cu Constituția sau cu orice altă legislație superioară (precum cea a Uniunii Europene). Pentru a-și putea îndeplini îndatoririle pe care le are în aceste domenii, puterea judecătorească trebuie să fie independentă față de aceste autorități, precum și de orice alte autorități. Astfel, independența servește ca o garanție a imparțialității. Acest lucru are, în special, implicații asupra tuturor aspectelor legate de cariera unui judecător.

Garanția independenței judecătorilor este prevăzută exclusiv în interesul general al societății, al justițiabilului, în special, în vederea unei administrări corecte și imparțiale a justiției.

Singura autoritate căreia trebuie să se supună judecătorii o reprezintă legea.

Aplicarea și interpretarea normelor de procedură de către judecători, fac parte din activitatea de judecată, activitate de

judecată ce nu trebuie să fie cenzurată decât prin căile de atac prevăzute de lege.

Hotărârile judecătorești sunt supuse doar controlului judiciar, în condițiile legii, conform articolului 129 din Constituția României, republicată. Ele sunt susceptibile de desființare, respectiv de casare, doar în căile de atac, promovate de părți sau de Ministerul Public, în condițiile legii. Căile de atac sunt mijloace sau remedii juridice procesuale prin intermediul cărora se poate solicita verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor judecătorești și remedierea erorilor săvârșite. Prin intermediul căilor de atac se declanșează controlul judiciar, ce are ca obiect hotărâri care fac parte din același sistem de autorități publice.

Doar acest control al hotărârilor judecătorești este permis de dispozițiile constituționale.

Dispozițiile art. 99 lit.h) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care vizează și activitatea de judecată, permit ca hotărârile judecătorești să fie supuse unui alt tip de control de legalitate decât cel statuat de dispozițiile articolului 129 din Constituția României, republicată.

Posibilitatea sancționării disciplinare de către Consiliul Superior al Magistraturii a judecătorului pentru modul în care acesta interpretează și aplică legea reprezintă o imixtiune în activitatea de judecată, cu consecința încălcării independenței de care trebuie să se bucure judecătorul .

Principiul independenței judecătorilor este prevăzut și în Recomandarea Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei nr. 94/12/1994, potrivit cu care deciziile judecătorilor nu pot fi

reformate decât prin căile de atac prevăzute de lege. Hotărârea Secției pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii prin care se dispune sancționarea judecătorilor, în baza art 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu face parte dintre căile de atac prevăzute de lege.

Existența unui control administrativ al hotărârilor pronunțate de instanțele de judecată, în afara controlului judecătoresc exercitat prin intermediul căilor de atac prevăzute de lege, reprezintă o atingere gravă adusă independenței judecătorilor.

Consiliul Superior al Magistraturii are atribuții de ordin administrativ, verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor judecătorești fiind de competența exclusivă a instanțelor judecătorești menționate în art. 2 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cărora Consiliul Superior al Magistraturii nu li se poate substitui, sub acest aspect.

Judecător

Anton Pandrea,

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

judecător dr.

Dan Lupașcu,

Membru cu activitate permanentă
al Consiliului Superior al Magistraturii

